

По-шосте, визначення оптимальних або базових критеріїв безперервної освіти для розвитку в Україні підрозділів поліції особливого призначення. Більшість науковців вважає базовими критеріями охоплення освітою життя поліцейського протягом усієї служби; спадкоємність між окремими етапами і рівнями освіти поліцейського; зв'язок загальної, політехнічної та професійної освіти; інноваційні підходи щодо змісту, засобів, методик, технологій та часу навчання; наявність механізму стимулювання поліцейського до навчання та інші. Щодо оптимальних критеріїв – визначити їх вбачається досить складно, що потребує додаткових окремих досліджень та відповідного часу їх експериментальної перевірки.

По-сьоме, однією з проблем практики підрозділів поліції особливого призначення є потреба у виконанні службово-бойових завдань жінками-поліцейськими, навіть у складі снайперських груп, проведення водолазних робіт за умов свідоцтва про присвоєння робітничої кваліфікації водолаза певного класу, відповідної групи спеціалізації водолазних робіт (поліцейський-водолаз).

Охарактеризовані основні проблемні питання формування професійної компетентності підрозділів поліції особливого призначення об'єднуються в окремі дві групи.

До першої групи відносимо загально-дидактичні компетентності (методологічні засади створення освітньої програми, розробка стандартів освіти та зміна організації освітнього процесу на всіх його рівнях та етапах у закладах вищої освіти).

До другої групи відносимо професійно-орієнтовані компетентності (виявлення чинників, які впливають на виконання службово-бойових завдань, професійної компетентності, умов її формування, потреби створення жіночих снайперських груп, поліцейських-водолазів).

Матчук С.В.,

к.ю.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування
НАВС

**ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ – ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК
УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ**

Обраний Україною вектор євроінтеграційного розвитку передбачає реформування усіх сфер суспільного життя. Важливою складовою цього процесу є адміністративна реформа та удосконалення інституту державної служби, яку А. Шарая визначає як систему публічних, професійних, політично неупереджених напрямків діяльності із практичного виконання завдань і функцій держави. Соціальне призначення державної служби полягає у професійному здійсненні за дорученням держави суспільно-корисної діяльності осіб, що займають посади в державних організаціях [1, с. 115]. В цьому аспекті справедливими уявляються і висновки В.Васильківської, яка наголошує, що державні службовці – це особлива категорія працівників, головним завданням яких є створення сприятливих умов для забезпечення ефективної діяльності у різних сферах суспільної діяльності. Не менш важливою є роль державних службовців й у сфері захисту прав, свобод та законних інтересів громадян. Саме від прийняття ними кваліфікованих рішень залежить відновлення справедливості та визначення покарання осіб, що винні у порушенні правового статусу громадян [2, с. 87].

Загальновідомо, що державно-управлінська діяльність базується на системі принципів **Ошибка! Закладка не определена.**, які умовно можна поділити на три групи: соціально-політичні - демократизм, участь населення в управлінській діяльності держави (народність); рівноправність осіб різних національностей; рівність усіх перед законом; законність; гласність і врахування громадської думки; об'єктивність; організаційні принципи побудови апарату державного управління - галузевий, функціональний, територіальний; організаційні принципи функціонування (діяльності) апарату державного управління - нормативність діяльності, єдиноначальності, колегіальність, поділ управлінської праці; відповідальність за прийняті рішення, оперативна самостійність. Безперечно, що соціально-політичні принципи є найбільш важливими для державно-управлінської сфери, оскільки вони поширюються на всі види виконавчо-розпорядчої діяльності та всі функціонуєчі в державі управлінські структури. Більшість із закріплено Конституцією України.

Прийняття нового Закону України «Про державну службу» та закріплення у ньому принципів державної служби, стало важливим кроком на шляху удосконалення діяльності всього апарату державних службовців зокрема, і державної служби в цілому. В

юридичній літературі неодноразово підкреслювалось, що існування принципів, які регулюють ту чи іншу діяльність, а також їх дотримання, тільки позитивно відображається на цій діяльності. Зокрема, І. Письменна, вказує, що принципи державної служби – один із ключових термінів і можуть використовуватися в кількох значеннях: по-перше, це основоположні ідей, настанови, положення, що відображають об'єктивні закономірності та визначають напрями реалізації компетенції державних органів, їх завдань і функцій, а також повноваження державних службовців; по-друге, закономірності, відносини й взаємозв'язки державної служби, що пізнані й виражені у вигляді наукових положень, які закріплені законодавством та застосовуються в теоретичній і практичній діяльності; по-третє, вимоги до організації державної служби і діяльності державних службовців; по-четверте, універсальні цінності, відповідно до яких має будуватись і функціонувати система державної служби [3, с. 145].

Отже, в силу ст. 4 Закону України «Про державну службу» державна служба здійснюється з дотриманням таких принципів:

верховенства права - забезпечення пріоритету прав і свобод людини і громадянина відповідно до Конституції України, що визначають зміст та спрямованість діяльності державного службовця під час виконання завдань і функцій держави;

законності - обов'язок державного службовця діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;

професіоналізму - компетентне, об'єктивне і неупереджене виконання посадових обов'язків, постійне підвищення державним службовцем рівня своєї професійної компетентності, вільне володіння державною мовою і, за потреби, регіональною мовою або мовою національних меншин, визначеною відповідно до закону;

патріотизму - відданість та вірне служіння Українському народові;

добросовісності - спрямованість дій державного службовця на захист публічних інтересів та відмова державного службовця від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень;

ефективності - раціональне і результативне використання ресурсів для досягнення цілей державної політики;

забезпечення рівного доступу до державної служби - заборона всіх форм та проявів дискримінації, відсутність необґрунтованих обмежень або надання необґрунтованих переваг певним категоріям

громадян під час вступу на державну службу та її проходження; політичної неупередженості - недопущення впливу політичних поглядів на дії та рішення державного службовця, а також утримання від демонстрації свого ставлення до політичних партій, демонстрації власних політичних поглядів під час виконання посадових обов'язків;

прозорості - відкритість інформації про діяльність державного службовця, крім випадків, визначених Конституцією та законами України;

стабільності - призначення державних службовців безстроково, крім випадків, визначених законом, незалежність персонального складу державної служби від змін політичного керівництва держави та державних органів [4].

Ми переконані, що принципи організації публічної служби в державі повинні бути зрозумілими для суспільства і стати тим важелем який би забезпечив її відкритість, прозорість і підзвітність народу. Ми також підтримуємо позицію, відповідно до якої реалізація системи принципів державної служби забезпечить ефективність інституту державної служби, паритетні відносини між державою та суспільством, а також відповідність європейським стандартам, і в остаточному підсумку визначить як характер, так і поведінку державних службовців [5, с. 71].

Література:

1. Шарая А.А. Принципи державної служби за законодавством України / А.А. Шарая // Вісник Національної академії державного управління. – 2012. - № 3. – с. 66-72.

2. Васильківська В. Теоретико-правова характеристика новітніх принципів державної служби з урахуванням законодавчих перетворень / В. Васильківська // Підприємство, господарство і право. – 2016. - № 10. – с. 87-91.

3. Письменна І.І. Система принципів державної служби України в сучасних умовах суспільного розвитку / І.І. Письменна // Вісник Академії митної служби України. Серія «Державне управління». – 2011. - № 2 (5). – с. 144-151.

4. Про державну службу. Закон України (в ред.01.01.2017 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2016. - № 4. – Ст. 43.

5. Курочка Л. Принципи державної служби в Україні: сучасні підходи / Л. Курочка // Вісник Національної академії державного управління. – 2012. - № 3. – с. 66-72.